

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 5C/28/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620202387
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Júlia Weiserová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2020:7620202387.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Júlia Weiserová, v spore žalobcu: B. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, právne zastúpený JUDr. Zuzanou Kollárovou, advokátkou, Zimná č. 59, Spišská Nová Ves, IČO: 31 959 181, proti žalovanému: L. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, právne zastúpený JUDr. Marcelou Kuníkovou, advokátkou, Bernolákova 17, Spišská Nová Ves, IČO: 37 706 276, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že vlastníkom pozemku, ktorý zodpovedá dielu 1 v zmysle Geometrického plánu o výmere 190 m², ktorý pôvodne patril do parcely E-KN č. XXX/X dnes zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie E. a ktorého výmera je dnes začlenená do parcely C-KN č. XXX/X - orná pôda o výmere 304 m² zapísanej na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie E. je žalobca.

II. Žalobca má nárok na plnú náhradu trov konania proti žalovanému. O trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Dňa 6.11.2015 podal žalobca na tunajší súd žalobu, ktorou sa domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, a to k "dielu 1" o výmere 190 m², ktorý pôvodne patril do parcely E-KN č. XXX/X, dnes zapísanej na LV č. XXXX k. ú. E., v danom čase zapísanej na LV č. XXX k. ú. E., ktorá dnes je začlenená do parcely C KN č. XXX/X - orná pôda o výmere 304 m², zapísanej na LV č. XXX k.ú. E. vo vlastníctve žalovaného.

2. V žalobe uviedol, že žalovaný je výlučným vlastníkom pozemku, parcely C-KN č. XXX/X - orná pôda o výmere 304 m², zapísanej na LV č. XXX, k. ú. E., ktorú nadobudol titulom dedenia po svojej nebohej matke, Q. V., rod. K., nar. X.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, na základe Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 7D/132/2011-33 zo dňa 28.10.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15.11.2011. Právna predchodkyňa žalovaného, Q. V., jeho matka, nadobudla parcelu č. XXX/X podľa geometrického plánu č. 10757350-47/95 tak, že táto parcela bola tvorená nasledovnými dielmi: "diel 1" o výmere 190 m², ktorý pôvodne patril do parcely E-KN č. XXX/X, v danom čase zapísanej na LV č. XXX, k. ú. E. vo vlastníctve žalobcu a "diel 4" o výmere 114 m², ktorý pôvodne patril do parcely E-KN č. XXX, v danom čase zapísanej na LV č. XXX vo vlastníctve Poľnohospodárskeho družstva Smižany. Právna predchodkyňa žalovaného vo vzťahu k nadobudnutiu vlastníckeho práva k "dielu 4" od Poľnohospodárskeho družstva v Smižanoch v správe katastra predložila kúpnu zmluvu a vo vzťahu k nadobudnutiu vlastníckeho práva k "dielu 1" od žalobcu predložila listinu - Osvedčenie o vyhlásení o vydržaní vlastníctva k nehnuteľnostiam, Notársku zápisnicu písanú dňa 4.6.1997 na Notárskom úrade JUDr. Ľubomíra Barabáša, so sídlom v Spišskej Novej Vsi, sp. zn. N 309/97, Nz 304/97. Tvrdil, že neexistuje a ani nikdy neexistoval právny dôvod na to, aby právna predchodkyňa žalovaného nadobudla vydržaním vlastnícke právo k "dielu 1", pôvodne patriaceho do parcely E-KN č. XXX/X o pôvodnej výmere 2543 m², dnes o výmere

1941 m², vo vlastníctve žalobcu a vyhlásenie o vydržaní poňaté do notárskej zápisnice nemôže byť platným vyhlásením. Zároveň uviedol, že v danom čase súhlasil s vydržaním iného pozemku v prospech právnej predchodkyne žalovaného, ktorý susedil so sporným pozemkom, jednalo sa o "diel 2" v zmysle citovaného geometrického plánu o výmere 412 m², ktorá výmera rovnako pôvodne patrila do parcely E-KN č. XXX/X vo výlučnom vlastníctve žalobcu. Proti tomuto vydržaniu nemal a ani nemá výhrady a s vydržaním súhlasí.

3. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 11.2.2015 konštatoval, že predmetný žalobný návrh považuje za nedôvodný a to po stránke skutkovej i právnej. Vlastnícke práva k sporným nehnuteľnostiam nadobudol právne nespochybniteľným spôsobom. V rámci postupnosti nadobudnutia jednotlivých právnych titulov u právneho predchodcu žalovaného, jeho matky, Q. V., uviedol, že táto nadobudla vlastnícke právo k parcele č. XXX/X tak, že táto nová parcela vznikla vytvorením z pôvodnej parcely č. XXX/X a to na základe geometrického (polohopisného) plánu č. 93-00-25-56-922-430, pričom právnym titulom v tom čase bol neformálny prevod od vtedajšieho vlastníka, Š. R., starého otca žalobcu. Východiskovou listinou pre nadobúdanie predmetných nehnuteľností bol geometrický plán č. 1757350-47/95 zo dňa 22.4.1995 vyhotovený Ing. Ladislavom Tichým na základe ktorého nadobudla matka žalovaného, Q. V., vlastnícke právo k "dielu 1" a k "dielu 2" podľa uvedeného geometrického plánu, pričom právnym titulom bola Notárska zápisnica o vyhlásení o vydržaní vlastníctva k nehnuteľnostiam zo dňa 4.6.1997, sp. zn. N 309/97, Nz 304/97, spísaná na Notárskom úrade JUDr. Ľubomíra Barabáša a vlastnícke právo k "dielu 3" a k "dielu 4" podľa vyššie uvedeného geometrického plánu, pričom právnym titulom bola kúpna zmluva, spísaná formou Notárskej zápisnice zo dňa 18.6.1997, sp. zn. N 354/97, Nz 349/97, spísaná na Notárskom úrade JUDr. Ľubomíra Barabáša. K notárskej zápisnici o vyhlásení a o vydržaní vlastníctva k nehnuteľnostiam uviedol, že listinným dôkazom, preukazujúcim pravdivosť tam urobeného vyhlásenia je potvrdenie Obecného úradu Teplička a čestné vyhlásenie svedkov B. M. a M. V., ktorá je už toho času zomrelá. Jednoznačným a právne nespochybniteľným právnym titulom na základe ktorého nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam je Osvedčenie o dedičstve zo dňa 28.10.2011, sp. zn. 7D/132/2011-33, 7D not/175/2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15.11.2011, teda dedičským rozhodnutím po svojej matke, Q. V. Zdôraznil, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal a ani neoznačil právny titul, na základe ktorého sa domáha určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a nepreukázal naliehavý právny záujem na tomto určení. Žiadal žalobu zamietnuť.

4. Súd vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie výsluchom strán sporu, svedka B. M., oboznámil sa s listinnými dôkazmi a na základe zisteného skutkového stavu rozsudkom sp.zn. 2C/418/2015-78 zo dňa 26.5.2017 žalobu zamietol. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, pričom Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd rozsudkom sp. zn. 5Co/313/2017-106 zo dňa 10.5.2018 prvostupňový rozsudok potvrdil.

5. Proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 5Co/313/2017-106 zo dňa 10.5.2018, ktorým bol potvrdený rozsudok tunajšieho súdu sp.zn. 2C/418/2015-78 zo dňa 26.5.2017 podal v zákonnej lehote žalobca dovolanie. Uznesením sp.zn. 5Cdo 20/2019-177 zo dňa 26.2.2020 Najvyšší súd SR ako dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 5Co/313/2017-106 zo dňa 10.5.2018 a rozsudok tunajšieho súdu sp.zn. 2C/418/2015-78 zo dňa 26.5.2017 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Spišská Nová Ves na ďalšie konanie.

6. Dovolací súd v zrušujúcom rozhodnutí konštatoval, že opodstatnenosť žalobou uplatneného práva na určenie vlastníckeho práva žalobcu bola závislá na posúdení otázky, či právna predchodkyňa žalovaného bola v roku 1997, dôvodne zapísaná ako vlastníčka spornej nehnuteľnosti na základe notárskeho osvedčenia o vyhlásení o vydržaní vlastníckeho práva, pričom súd prvej inštancie sa nevysporiadal s uvedenou nosnou otázkou sporu dostatočne. Najprv ustálil, že žaloba o určenie vlastníckeho práva žalobcu nie je dôvodná a že teda žalovaný, ako dedič po svojej matke, v prospech ktorej bolo vydané osvedčenie vyhlásenia o vydržaní, je vlastníkom spornej nehnuteľnosti a rovnako ustálil, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení. Uviedol, že v právnej praxi je však jednoznačne ustálené, že nedostatok naliehavého právneho záujmu na žalobou požadovanom určení je dôvodom na zamietnutie žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecou v jej merite (tento nedostatok bráni zaoberať sa vecou z hľadiska opodstatnenosti uplatneného nároku). Ak teda súd prvej inštancie dospel k záveru o nedostatku naliehavosti právneho záujmu žalobcu na ním požadovanom určení, nemal sa s vecou zaoberať z hľadiska opodstatnenosti či neopodstatnenosti žaloby o určenie vlastníckeho práva. Záver súdu prvej inštancie o nedostatku naliehavého právneho

záujmu žalobcu v danom spore považoval za mylný. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa jeho názoru má aj iné nedostatky, ktoré spôsobujú vnútornú rozpornosť odôvodnenia rozhodnutia a v niektorých smeroch aj konštatácie majúce za následok nejasné a nekonkrétne závery pri posudzovaní predmetu sporu. Išlo napríklad o splnenie samotných podmienok vydržania podľa v tom čase platného práva, najmä preukázanie titulu nadobudnutia spornej nehnuteľnosti, dobromyseľnosť držby či ustálenie začiatku plynutia lehoty a doby užívania potrebnej na vydržanie. Nesprávne interpretoval i výpoveď jediného svedka B. M.Č.. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie riadne nevyriešil ani otázku dôkazného bremena za zistenej situácie, že pred vydaním osvedčenia o vyhlásení o vydržaní vlastníctva žalobca bol evidovaný ako vlastník spornej nehnuteľnosti, teda otázku prečo nebolo k vyhláseniu o vydržaní vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti doložené vyjadrenie žalobcu, ktorému posledný zápis v katastri nehnuteľností preukazoval vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti (§ 63 ods. 1 písm. a/, bod. 1 Notárskeho poriadku). Dospel teda k záveru, že rozsudok trpí nedostatkami spočívajúcimi v nedostatočnom, rozpornom a v niektorých častiach až v nezrozumiteľnom odôvodnení v podstatných otázkach, od ktorých záviselo správne rozhodnutie veci.

7. Súd teda po doručení rozhodnutia dovolacieho súdu opätovne nariadil v predmetnej veci pojednávanie na deň 24.9.2020, ktorého sa zúčastnili právny zástupca žalobcu, ktorý ospravedlnil neúčast' žalobcu, žalovaný a jeho právny zástupca. Preto v súlade s ust. § 180 C.s.p. pojednával v neprítomnosti žalobcu.

8. Žalobca stotožňujúc sa s právnym názorom dovolacieho súdu na podanej žalobe zotrval.

9. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, pričom zotrval na svojich predchádzajúcich ústnych i písomných vyjadreniach. Zopakoval, že jeho právní predchodcovia nadobudli vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti v roku 1954 od právneho predchodcu žalobcu a až do roku 2015 ju nepretržite dobromyseľne a nerušene užívali a už v roku 1964 splnili podmienky vydržania. Poukázal ďalej i na nález Ústavného súdu SR I.ÚS/549/2015, ktorý poukazuje na základné zásady súkromného práva ako zásada práva patria bdelym, zásada istoty právnych vzťahov a s tým súvisiaca zásada ochrany nadobudnutých práv v dobrej viere, ktorá je jedným zo základných princípov súkromno-právnej úpravy a v širšom poňatí celého právneho systému zásada ochrany nadobudnutých práv v dobrej viere.

10. Súd 1. stupňa rešpektujúc právny názor Najvyššieho súdu SR ako dovolacieho súdu vyslovený v uznesení sp. zn. 5Cdo 20/2019-177 zo dňa 26.2.2020, ktorým je viazaný, opätovne vo veci vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, svedka B. M., oboznámil sa s listinnými dôkazmi, a to výpisom z LV č. XXX a č. XXXX k. ú. E., výzvou na zjednanie nápravy, geometrickým (polohopisným) plánom k. ú. E. zo dňa 5.11.1956, geometrickým plánom č. 10757350-47/95 k. ú. E. zo dňa 22.4.1995, Notárskou zápisnicou sp. zn. N 309/97, Nz 304/97 zo dňa, 4.6.1997, kúpnu zmluvou N 354/97, Nz 349/97 zo dňa 18.6.1997, Potvrdením Obecného úradu Teplička zo dňa 4.6.1997 s Čestným vyhlásením svedkov B. M. a M. V., Osvedčením o dedičstve po neb. Q. V., sp. zn. 7D/132/2011-33 zo dňa 28.10.2011, Výmerom Okresného národného výboru v Spišskej Novej Vsi zn. XI-711.2-1954, spisom Štátneho notárstva v Spišskej Novej Vsi N 69/91, Nz 69/91 vrátane Notárskej zápisnice N 69/91, Nz 69/91 zo dňa 27.2.1991 - darovacou zmluvou, výpismi z pozemno-knižných vložiek najmä vložky č. 517, k. ú. E. a dotazníkom a čestným vyhlásením k registrácii zmluvy a zistil nasledovný skutkový stav.

11. Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že stále býva v obci E.. Predmetná parcela č. XXX/X bola otvoreným pozemkom, žalovaný si tam sadil zemiaky, resp. jeho rodičia, pričom dobre vedeli, že pozemok patrí rodine žalobcu. Po čase si dovolili pozemok ohradiť a následne zistil, že časť tohto pozemku o výmere 190 m2 nadobudla do vlastníctva na základe osvedčenia matka žalovaného, p. V., toho času už nebohá. Tvrdil, že i B. M.Č., ktorý podpísal čestné prehlásenie k vydaniu osvedčenia veľmi dobre vedel, že pozemok patrí jeho rodine. K bodu 1. Notárskej zápisnice, osvedčeniu o vyhlásení o vydržaní vlastníctva k nehnuteľnosti uviedol, že v zápisnici je špecifikovaný "diel 1" o výmere 190 m2 v celosti a "diel 2" o výmere 412 m2 v celosti, pričom tvrdil, že Q. V. mohla vyplatiť Š. R., starého otca žalobcu, ale len za pozemok pod domom, zastavaná plocha o výmere 412 m2. Diel I, ktorý je predmetom sporu, nebol predmetom neformálnej kúpy a predaja medzi Q. V. a Š. R., preto sa domáha vrátenia vlastníctva "k dielu 1" o výmere 190 m2. Vyjadril sa, že nevie, čo B. M. mohol svedčiť, lebo predná časť, pozemok, na ktorom je postavený dom Q. V., bol riešený v r. 1953. Nevie, aké poznatky môže mať k veci B. M., narodený 1948, v roku 1997, v čase vydania osvedčenia. Svedka B. M. nepovažoval za veľmi dôveryhodného, zrejme chcel žalovanému pomôcť, sú dobrí kamaráti, ale s ním nikto nič nejednal. Zo strany žalovaného sa cíti byť okradnutý, oklamáný a vec sa dá riešiť aj inak. Dodal, že brat žalovaného,

M. V., asi pred 20 rokmi, mal záujem o kúpu "dielu 1" a pýtal sa ho či mu pozemok o výmere 190 m² nepredá. Keď sa pýtal za koľko, tento navrhol cenu 5.000,- Sk načo mu on odpovedal, že za túto sumu si nekúpi ani bicykel. Bolo mu teda známe, že pozemok je jeho a následne nastala postupnosť uvedených krokov zo strany žalovaného a vzhľadom na tieto okolnosti, aj keď to nie je veľká výmera, on má ešte 14 súrodencov a pôjde za tým. Osobne problém so žalovaným neriešil.

12. Žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že nadobudol parcelu, ktorá je predmetom sporu v dedičskom konaní po svojej matke Q. V.. Upriamil pozornosť na geometrický (polohopisný) plán č. 93-00-25-56-922-430, z ktorého je zrejmé, že rodičia mali zameraný dom a dvor o výmere 623 m² a jedná sa o pozemok, ktorý kúpili od p. R., starého otca žalobcu a ide o zameranie z roku 1957. Na podporu svojho tvrdenia predložil do spisu výmer Okresného národného výboru v Spišskej Novej Vsi zn. XI-711.2-1954 zo dňa 18.5.1954, ktorým bola povolená stavba rodinného domu jeho otcovi, B.Á. V. T.. na parcele č. XXX/X, čo súvisí s polohopisným plánom. Konštatoval, že v dedičskom konaní po matke dedili 4 súrodenci, parcelu č. XXX/X, k. ú. E., t.j. 190 m² + 114 m², čo bolo odkúpené od Poľnohospodárskeho družstva Smižany v roku 1997. Celý pozemok by mal tvoriť výmeru 623 m² + 166 m² + 114 m² výmera teda mala činiť 903 m², ale v skutočnosti je to len 881 m².

13. Svedok B. M. konštatoval, že ako rodák z E., situáciu v obci dobre pozná, v rokoch 1981 až 1990 bol starostom obce, pozná lokalitu obce a poznal aj rodičov žalovaného, ktorí mali dom, dvor v podstate na konci intravilánu a bolo to zahradené. Od poslednej stavby domu rodičov žalovaného - drevárne, bol postavený nízky, drevený plôtik, cca 20-30 m. Terén nebol rovný a aj susedia nemali pozemky ohradené, a preto sa domnieval, že čo je ohradené, je vo vlastníctve rodičov žalovaného. V tom čase fungovali tzv. protiburinové komisie, sledovalo sa, aby bol intravilán i jeho okolie upravené. Za plotom rodičov žalovaného nebol pozemok celkom v poriadku, nebola z neho odstránená burina. Nevedel si vybaviť, z akého dôvodu podpísal čestné prehlásenie (č.l. 27 spisu), ale potvrdil pravosť svojho podpisu. Vylúčil možnosť podpísania čistého papiera, bez textu. Vyjadril sa, že vypovedá objektívne, čestné prehlásenie podpísal a doklad nechce spochybniť. Ako starosta nemal prehľad, kto presne a ktoré pozemky užíva, jedine bol zainteresovaný vtedy, keď došlo k susedským sporom, ale medzi účastníkmi konania žiadne spory neboli. Žiadna iná osoba sa nedožadovala vlastníckeho práva k dotknutým pozemkom, špecifikovaným v čestnom prehlásení.

14. Z LV č. XXX súd zistil, že v súčasnosti je výlučným vlastníkom parcely C KN č. XXX/X k. ú. E. žalovaný.

15. Z čiastočného výpisu z LV č. XXXX súd zistil, že výlučným vlastníkom parcely C KN č. XXX/X k. ú. E. je žalobca.

16. Zo "Žiadosti o poskytnutie informácie - zaslanie správy" zo dňa 26.6.2015 súd zistil, že žalobca požiadal o informácie ohľadom zmien vlastníckeho práva k parcele registra C KN XXX/X a XXX/X v k. ú. E.. Okresný úrad Spišská Nová Ves, katastrálny odbor, oddelenie technické, dokumentácie a poskytovania informácií oznámilo, že: parcela registra C KN XXX/X v k. ú. E. bola vytvorená na základe geometrického plánu č.: 10757350-47/95. Právny stav tejto parcely tvorí časť parcely registra E KN XXX/X "diel 1" vo výmere 190 m², ktorá bola v čase prevodu zapísaná na liste vlastníctva č. XXX v prospech vlastníka V. B., nar. XX.X.XXXX titulom darovacej zmluvy R I.472/91-18/91 a časť parcely registra E KN XXX "diel 4" vo výmere 114 m², ktorá v čase prevodu bola zapísaná na liste vlastníctva č. XXX v prospech vlastníka Poľnohospodárske družstvo "Čingov" Smižany. Právny stav parcely registra C KN XXX/X podľa geometrického plánu č.: 10757350-47/95 tvorí časť parcely registra E KN XXX/X "diel 2" vo výmere 412 m², ktorá bola v čase prevodu zapísaná na liste vlastníctva č. XXX v prospech vlastníka V. B.Á., nar. XX.X.XXXX titulom darovacej zmluvy R I.472/91-18/91 a časť parcely registra E KN XXX "diel 3" vo výmere 166 m², ktorá v čase prevodu bola zapísaná na liste vlastníctva č. XXX v prospech vlastníka Poľnohospodárske družstvo "Čingov" Smižany. Vlastníctvo k parcelám registra C KN XXX/X, XXX/X podľa geometrického plánu č.: 10757350-47/95 nadobudla Q. V., rod. K., nar. X.X.XXXX na základe kúpnej zmluvy č. V 1865/97 "diel 3, 4" (LV č. XXX) a "diel 1, 2" (LV č. XXX) na základe listiny - Osvedčenie o vyhlásení o vydržaní vlastníctva k nehnuteľnostiam č. N 309/97, Nz 304/97 zo dňa 4.6.1997. V súčasnosti je výlučným vlastníkom parcely C KN č. XXX/X k. ú. E. žalovaný - LV č. XXX a vlastníkmi parcely č. XXX/X - LV č. XXXX v k. ú. E. sú žalovaní, T. M. V., B. V. a Š. V. na základe Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 7D/132/2011 po poručiťke Q. V., rod. K..

17. Z "Výzvy na zjednanie nápravy- návrhu na osobné stretnutie" zo dňa 3.7.2015 súd zistil, že právny zástupca žalobcu vyzval žalovaného (na základe vyššie uvedenej správy) na vrátenie pozemkov o výmere 602 m², ako časť parcely C-KN č. XXX/X o výmere 190 m² a parcely C-KN č. XXX/X o výmere 412 m².

18. Podľa geometrického (polohopisného) plánu č. 93-00-25-56-922-430 zameraný dňa 5.11.1956, výkaz výmer, doterajší stav vložka č. XXX, parcela č. XXX/X, kultúra roľa o výmere 3180 m², nový stav č. parcely XXX/X doterajší majiteľa 1/1, kultúra roľa, výmera 2557 m², č. parcely XXX/X, majiteľa V. B. 1/2 a manželka Q. rod. K. 1/2, kultúra - dom a dvor, o výmere 623 m² s poznámkou E. nový dom. Doterajší a nový stav zodpovedá výmere 3180 m².

19. Z Osvedčenia o vyhlásení o vydržaní vlastníctva k nehnuteľnostiam - Notárskej zápisnice sp. zn. N 309/97, Nz 304/97 zo dňa 4.6.1997 súd zistil, že Q. V. neb. matka žalovaného vyhlásila, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností v k.ú. E. a to pozemkov "diel 1" o výmere 190 m² v celosti, ktorý tvorí časť novovytvorenej parcely č. XXX/X - záhrada o výmere 304 m² a "diel 2" o výmere 412 m² v celosti, ktorý tvorí časť novovytvorenej parcely č. XXX/X - zastavaná plocha o výmere 578 m², zameraných geodetom Ing. Ladislavom Tichým dňa 22.4.1995, zakreslených v geometrickom pláne č. 10757350-47/95, vyhotovenom dňa 28.4.1995, overenom dňa 31.5.1995, pričom vlastníctvo k nim nadobudla vydržaním. Predmetné nehnuteľnosti nadobudla v roku 1953 na základe neformálneho prevodu od vtedajšieho vlastníka Š. R., ktorému bola vyplatená kúpna cena 3000,- Sk. K osvedčeniu boli pripojené potvrdenie Obecného úradu Teplička zo dňa 4.6.1997 a čestné prehlásenia svedkov B. M. a M. V..

20. Z kúpnej zmluvy - Notárskej zápisnice N 354/97, Nz 349/97 zo dňa 18.6.1997 súd zistil, že Poľnohospodárske družstvo "Čingov" Smižany ako predávajúci a Q. V., ako kupujúca uzavreli túto zmluvu, predmetom ktorej bol odpredaj nehnuteľnosti, vzniknutej na základe geometrického plánu vypracovaného geodetom Ing. Ladislavom Tichým, č. 10757350-47/95, vyhotovenom dňa 28.4.1995, overenom dňa 31.5.1995, v dôsledku ktorého z pôvodnej parcely č. XXX - pasienok o výmere 15197 m² v k. ú. E. vznikol "diel 3" o výmere 166 m², ktorý tvorí časť novovytvorenej parcely č. XXX/X -zastavaná plocha o výmere 578 m² a "diel 4" o výmere 114 m², ktorý tvorí časť novovytvorenej parcely č. XXX/X - záhrada o výmere 304 m². Kúpna cena činila 450,- Eur.

21. Z Osvedčenia o dedičstve po neb. Q. V. sp.zn. 7D/132/2011-33 7D not 175/2011 zo dňa 28.10.2011 súd zistil, že notár prejednal dedičstvo po nebohej, pričom v bode II. písm. A/ Aktíva - nehnuteľnosti je následne v bode 2. uvedená parcela č. XXX/X o výmere 304 m² a parcela č. XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 578 m².

22. Z výmeru ONV v Spišskej Novej Vsi zn. XI-711.2-1954 zo dňa 18.5.1954 súd zistil, že stavebníkovi B. V. bola povolená stavba rodinného domu na parcele XXX/X.

23. Zo spisu Štátneho notárstva v Spišskej Novej Vsi N 69/91, Nz 69/91 najmä Darovacej zmluvy - Notárskej zápisnice N 69/91, Nz 69/91 zo dňa 27.2.1991 súd zistil, že matka žalobcu M. V. žalobcovi darovala touto darovacou zmluvou okrem iných i nehnuteľnosti evidované v k. ú. E. vo vložke XXX a to vrátane parcely č. XXX/X roľu o výmere 3180 m². Súčasťou návrhu na registráciu zmluvy bol okrem iného i dotazník a čestné vyhlásenie k registrácii zmluvy z ktorého vyplýva, že prevodcom bola neb. M. V., nadobúdateľom B. V., sú v ňom špecifikované prevádzané nehnuteľnosti a pod. Súčasťou tejto listiny je i "vyjadrenie orgánov a organizácií", z ktorého bolo zistené, že Obecný úrad Teplička nad Hornádom nemal proti registrácii zmluvy námietky, rovnako ako Mestský úrad Spišská Nová Ves, odbor výstavby a územného plánu, Poľnohospodárske družstvo Smižany, Štátny majetok Sp. Nová Ves a Východoslovenské lesy š.p. Sp. Nová Ves.

24. Podľa § 137 písm. c) C.s.p. žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

25. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o určovaciu žalobu v zmysle citovaného ustanovenia zákona, povinnosť preukázať naliehavosť právneho záujmu spočíva na strane žalobcu. Žalobca naliehavosť právneho záujmu odôvodnil tým, že prišiel o vlastnícke právo k nehnuteľnostiam a to k "dielu 1" o výmere

190 m², ktorý pôvodne patril do parcely E-KN č. XXX/X, dnes zapísanej na LV č. XXXX k. ú. E., v danom čase zapísanej na LV č. XXX k. ú. E., ktorá dnes je začlenená do parcely C-KN č. XXX/X orná pôda o výmere 304 m², zapísanej na LV č. XXX k. ú. E.. Tieto získal darovaním od svojej matky M. V., rod. R. na základe darovacej zmluvy spísanej formou Notárskej zápisnice N 69/91 Nz 69/91 zo dňa 27.2.1991, registrovanej 27.2.1991 pod R I 472/91, o čom svedčil i súčasnému stavu predchádzajúci zápis v katastri nehnuteľností. V súčasnosti vlastníctvo k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom žaloby svedčí podľa aktuálneho listu vlastníctva žalovanému, ktorý je evidovaný ako vlastník nehnuteľnosti titulom dedenia po neb. matke Q. V., ktorá nadobudla vlastnícke právo k nej na základe notárskeho osvedčenia vyhlásenia o vydržaní zo dňa 4.6.1997, sp. zn. N 309/97, Nz 304/97.

26. Naliehavosť právneho záujmu žalobcu na určení vlastníckeho práva k predmetu sporu, považoval súd za preukázanú, pretože bez tohto určenia by bolo jeho právo ohrozené a jeho právne postavenie neisté, takže rozhodnutím vo veci sa odstráni spornosť vo vlastníctve nehnuteľností. V zmysle ustanovenia § 70 Katastrálneho zákona, totiž platí, že údaje v katastri nehnuteľností považujú za hodnoverné pokiaľ sa nepreukáže opak, teda jedine podaním určovacej žaloby sa odstráni spornosť vo vlastníctve nehnuteľností (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/98/2004, sp. zn. 1Cdo/91/2006 či sp. zn. 3Cdo/36/2007). Keďže žalovaný je zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník sporných nehnuteľností, jedine rozhodnutie súdu môže byť podkladom pre vykonanie príp. zmeny tohto zápisu. (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo 69/2003, sp. zn. 4Cdo/105/2013 či sp. zn. 6Cdo/392/2013).

27. Podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

28. Podľa § 115 Občianskeho zákonníka č. 141/1950Zb., vydržaním možno nadobudnúť vlastnícke právo, ak nejde o nescudziteľné veci, ktoré sú v socialistickom vlastníctve.

29. Podľa § 116 ods. 1, 2 citovaného Občianskeho zákonníka, vlastnícke právo k hnuťelnej veci nadobudne, kto ju drží oprávnene (§145) a nepretržite tri roky., ak ide o nehnuteľnú vec, je potrebná vydržacia doba desaťročná. Kto nadobudne oprávnenú držbu od oprávneného držiteľa, môže si započítať vydržaciu dobu predchodcu.

30. Podľa § 63 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) platného ku dňu vydania osvedčenia o vyhlásení o vydržaní (4.6.1997), v notárskej zápisnici o osvedčení vyhlásenia o vydržaní vlastníctva k nehnuteľnosti alebo o vydržaní práva zodpovedajúceho vecnému bremenu spíše notár vyhlásenie účastníka k zákonom ustanoveným podmienkam vydržania, najmä o okolnostiach, dobe a nepretržitosti držby nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, prípadne vyhlásenie dotknutého vlastníka nehnuteľnosti a obecného úradu, v obvode ktorého je nehnuteľnosť, že nemajú ku vzniku uvedeného práva občana výhrady. Ďalej v nej uvedie dôkazy, ktoré mu boli predložené na potvrdenie osvedčovaných skutočností.

31. Podľa § 126 ods. 1,2 platného Občianskeho zákonníka, vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje. Obdobné právo na ochranu má aj ten, kto je oprávnený mať vec u seba.

32. Dôkazné bremeno je inštitútom práva procesného, pretože je nerozlučne spojené s civilným sporovým konaním a prejavuje sa vo výsledku sporu. Dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu, v ktorého záujme je preukázanie pravdivosti ním tvrdených skutočností, zakladajúcich ním tvrdené právo. Na druhej strane žalovaného zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní skutočností, ktoré vylučujú existenciu uplatňovaného práva, ak jeho existenciu žalobca preukázal. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeľovaniu. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením dvoch bremien. Jednak ide o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu prívodiť úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať. Základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukazovania je ustanovenie § 132 ods.

1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého sú strany povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Dôkazná povinnosť strán v sporovom konaní, t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia znamená, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na nich. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Dôsledkom toho že, tvrdenie strany nie je preukázané (v tom zmysle, že ho súd nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie.

33. Dôvodnosť podanej žaloby (podľa v nej uvedených a v konaní neskôr zistených skutočnostiach) bola založená na tvrdení, že žalovaný je nesprávne evidovaný v katastri nehnuteľností ako vlastník spornej nehnuteľnosti titulom dedenia po svojej matke Q. V.. Menovaná nemohla nadobudnúť a nenadobudla vlastnícke právo k nej na základe notárskeho osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva zo 4. júna 1997, pretože tu tento právny dôvod nadobudnutia vlastníckeho práva nebol.

34. V konaní nebolo sporné, že pôvodným vlastníkom parcely E-KN XXX/X o výmere 3180 m2 zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. XXX pre k.ú. E. bol Š. R., od ktorého sa malo odvíjať vlastnícke právo jednak žalobcu a rovnako žalovaného. Z vyššie uvedenej pozemno-knižnej vložky je zrejmé, že právom po Š. R. prešlo v roku 1973 vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam na jeho právnu nástupkyňu M. V. rod. R. (poznámka v pozemnoknižnej vložke - zmena vlastníctva pod B2 vid' D 816/73). Následne, ako je zrejmé z Darovacej zmluvy - Notárskej zápisnice N 69/91, Nz 69/91 zo dňa 27.2.1991 registrovanej Štátnym notárstvom v Sp. Novej Vsi titulom daru prešli nehnuteľnosti na samotného žalobcu.

35. Žalovaný argumentoval, že jeho právo sa odvíja rovnako od právneho predchodcu žalobcu Š. R.. Od menovaného mala fakticky niekedy v roku 1953 nadobudnúť vlastnícke právo k "dielu 1" o výmere 190 m2, ktorý tvorí časť novovytvorenej parcely č. XXX/X - záhrada o výmere 304 m2 a tiež k "dielu 2" o výmere 412 m2 v celosti, ktorý tvorí časť novovytvorenej parcely č. XXX/X - zastavaná plocha o výmere 578 m2, zameraných geodetom Ing. Ladislavom Tichým dňa 22.4.1995, zakreslených v geometrickom pláne č. 10757350-47/95 jeho matka Q. V. o to neformálnym prevodom - kúpou za kúpnu cenu 3.000,- Sk (podľa vtedy platnej meny išlo o Kčs). Právne, však vlastníctvo nadobudla až následne zápisom Osvedčenia o vyhlásení o vydržaní vlastníctva k nehnuteľnostiam - Notárskej zápisnice sp. zn. N 309/97, Nz 304/97 zo dňa 4.6.1997 do katastra nehnuteľností jeho matka Q. V.. On nadobudol vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam dedením po neb. matke na základe Osvedčenia o dedičstve zn. 7D/132/2011-33 7D not 175/2011 zo dňa 28.10.2011.

36. Opodstatnenosť žalobou uplatneného práva na určenie jeho vlastníckeho práva bola teda závislá na posúdení otázky, či právna predchodkyňa žalovaného bola neskoršie, v roku 1997, dôvodne zapísaná ako vlastníčka spornej nehnuteľnosti na základe notárskeho osvedčenia o vyhlásení o vydržaní vlastníckeho práva.

37. Vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníctva. K tomu, aby bolo možné nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním, musia byť súčasne splnené zákonné predpoklady. Základným predpokladom nadobudnutia vlastníctva vydržaním podľa zákona č. 141/1950 Zb. - Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1951 do 1.1.1992 bola existencia kvalifikovanej držby a uplynutie stanoveného času. Nepostačovala teda iba samotná faktická držba, ale aj vedomie držiteľa, že vec mu patrí vlastníckym právom. Držiteľ musel byť dobromyseľný nielen na počiatku držby, ale i počas celej vydržacej doby. Ak už na začiatku držby vedel o tom, že nehnuteľnosť nadobudol bezprávne, prípadne, že sa jej zmocnil bez právneho dôvodu, a teda si bol vedomý toho, že mu vec nepatrí, nebol dobromyseľný. Držba musela byť nepretržitá, pokojná a neprerušená. Ďalšou podmienkou nadobudnutia vlastníctva vydržaním bolo uplynutie stanovenej doby držby. Všeobecná vydržacia doba pre vydržanie nehnuteľnosti, ktorú ustanovoval Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb. bola 10 rokov.

38. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že k zápisu vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti v prospech právnej predchodkyne žalovaného došlo na základe Osvedčenia o vyhlásení o vydržaní vlastníctva k nehnuteľnostiam - Notárskej zápisnice sp. zn. N 309/97, Nz 304/97 zo dňa 4.6.1997. Predmetné nehnuteľnosti menovaná mala nadobudnúť v roku 1953 na základe neformálneho prevodu od vtedajšieho vlastníka Š. R., ktorému bola vyplatená kúpna cena 3.000,- Sk. Nehnuteľnosti podľa žalovaného, matka dobromyseľne užívala viac ako 10 rokov, takže ešte za účinnosti Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. (účinného od 1.1.1951 do 1.1.1992) najneskôr k 31.12.1963

splnila podmienku 10-ročnej doby trvania dobromyseľnej držby. Titul nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, však nebol zo strany žalovaného žiadnym hodnoverným spôsobom preukázaný. Tento nepredložil žiaden dôkaz o jeho existencii, zmluvu resp. inú listinu či svedectvo, z ktorého by prevod bolo možné jednoznačne vyvodit' a neprodukoval ani doklad prípadne iný dôkaz o zaplatení v tom čase nie malej kúpnej ceny. K osvedčeniu síce bol pripojené potvrdenie Obecného úradu Teplička zo dňa 4.6.1997, avšak nie je zrejmé na základe čoho bolo vlastne toto potvrdenie vydané. Ten istý úrad totiž, ako je zrejmé z dotazníka a čestného vyhlásenia k darovacej zmluve uzavretej dňa 27. februára 1991 medzi v súčasnosti nebohú matkou žalobcu M. V., ako daryňou a jej synom B. V., ako obdarovaným, nemal proti registrácii zmluvy teda proti samotnému prevodu žiadne námietky, a to v dobe 6 rokov pred vydaním osvedčenia. Rovnako udelili súhlas s registráciou zmluvy i ďalšie kompetentné orgány, a to konkrétne Mestský úrad Sp. Nová Ves, odbor výstavby a územného plánu, Poľnohospodárske družstvo Smižany, Štátny majetok Sp. Nová Ves a Východoslovenské lesy š.p., Sp. Nová Ves. Za nedôveryhodné súd považuje i predložené čestné prehlásenie svedka B. M., ktoré doplnení jeho svedeckou výpoveďou nesvedčí o existencii kvalifikovaného titulu nadobudnutia a v tomto kontexte dobromyseľnosti držby spornej nehnuteľnosti predchodcom žalovaného. Svedok, ako je zrejmé z jeho výpovede pred súdom si ani nevedel vybaviť, z akého dôvodu vlastne čestné prehlásenie podpísal. Ani ako starosta obce totiž počas svojho funkčného obdobia v rokoch 1981 až 1990 nemal prehľad, kto presne a ktoré pozemky užíva. Iba skutočnosť, že poznal rodičov žalovaného a že sa žiadna iná osoba nedožadovala vlastníckeho práva k dotknutým pozemkom, sama o sebe nesvedčí o legálnosti nadobudnutia nehnuteľností predchodkyňou žalovaného. Práve naopak z tejto možno dedukovať falošnú kolegialitu a účelovosť jeho konania v čase podpisu osvedčenia. O účelovosti konania predchodkyne žalovaného ďalej svedčí i fakt, že k vyhláseniu o vydržaní vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti nebolo doložené vyjadrenie jej posledného známeho vlastníka, teda žalobcu, ktorému posledný zápis v katastri nehnuteľností preukazoval vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti.

39. Vlastníctvo žalovaného resp. jeho právnej predchodkyne k sporným nehnuteľnostiam nemožno vyvodit' ani z výmeru ONV v Spišskej Novej Vsi zn. XI-711.2-1954 zo dňa 18.5.1954 (čl. 34), pretože je vylúčené, aby bolo vlastníctvo k pozemku založené na administratívnom rozhodnutí, ktorým bola predchodcom žalovaného povolená stavba rodinného domu na parcele XXX/X.

40. Vzhľadom na uvedené skutočnosti bol súd toho názoru, že nárok žalobcu je dôvodný. Žalovaný relevantne nepreukázal svoje tvrdenia, ohľadne splnenia podmienok jeho právnej predchodkyne na vydržanie vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam a to najmä čo sa týka zákonnosti titulu ich nadobudnutia a následnej oprávnenej dobromyseľnej držby, a preto žalobe v celom rozsahu vyhovel tak, ako je to uvedené vo výroku rozhodnutia.

41. Čo sa týka argumentácie žalovaného odvolávajúcej sa na základné zásady súkromného práva, ako zásada práva patria bdelym, zásada istoty právnych vzťahov a s tým súvisiaca zásada ochrany nadobudnutých práv v dobrej viere s poukazom na nález Ústavného súdu SR I.ÚS/549/2015, bol súd toho názoru, že tieto nie sú na tento prípad aplikovateľné. V konaní totiž nebola preukázaná dobromyseľnosť držby sporných nehnuteľností právnou predchodkyňou žalovaného, a teda ani skutočnosť, že po smrti matky (dňa XX.X.XXXX) nadobudol dedením, teda prechodom sporné nehnuteľnosti samotný žalovaný nemôže nedobromyseľnú držbu konvalidovať. Navyše, ak ku dňu podania samotnej žaloby (dňa 6.11.2015) nebola ním splnená podmienka uplynutia vydržacej doby. Z obsahu spisu je zrejmé, že potomkovia neb. Q. V., vrátane žalovaného o situácii ohľadne spornosti vlastníctva nehnuteľností mali vedomosť, resp. pri vynaložení potrebnej opatrnosti, ktorú možno od nich s ohľadom na všetky okolnosti a povahu prípadu požadovať (vychádzajúc z kritéria priemerne obozretného jedinca) ju mať mohli. Tento fakt vyplynul i z výpovede žalobcu, z ktorej je zrejmé, že brat žalovaného M. V. sa v minulosti zaujímal o kúpu spornej nehnuteľnosti, takže rodina žalovaného teda i žalovaní mali pochybnosti o tom, že Q. V., resp. následne on samotný, mal byť v skutočnosti subjektom, ktorý mal byť ako nositeľ určitého práva zapísaný v katastri nehnuteľností.

42. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

43. Podľa § 257 C.s.p., výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

44. Podľa § 262 ods. 1,2 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

45. Vzhľadom k tomu, že žalobca mal v konaní plný úspech a súd nezistil na strane žalovaného dôvody na uplatnenie ust. § 257 C.s.p., priznal žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania voči žalovanému.

46. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané (§ 127 a § 363 Civilný sporový poriadok).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilný sporový poriadok).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 Civilný sporový poriadok).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.